

# El malbaratament alimentari a l'àrea metropolitana de Barcelona

Projecte de Recerca finançat per l'Àrea Metropolitana de Barcelona



Autor: Diego Teruel Roca

Tutor: Dr. Jordi Domingo Coll. Universitat de Lleida

Desembre de 2013

## Introducció

Des de fa més d'una dècada la globalització està present en les nostres vides. Ha permès la interconnexió entre molts països i aquest fet ha suposat que indrets d'aquest planeta disposin de productes fabricats en altres indrets.

Una de les principals característiques de la globalització és la disponibilitat de productes d'arreu del món durant tots els dies de l'any, juntament amb l'augment constant del nivell de vida de la població dels països industrialitzats. Això acaba provocant que moltes persones no acabïn valorant el menjar i en conseqüència es generi més malbaratament.

Un altre factor que ajuda a afavorir el desaprofitament alimentari són les normatives europees sobre alimentació, conegudes en general com el "*consumir preferentment abans de*", "*data de caducitat*", entre moltes altres mesures, les quals regulen la qualitat dels aliments pel consum humà.

A Espanya durant els anys de bonança econòmica (2004- 2007), moltes famílies feien una despesa elevada en termes d' alimentació. Això provocava que molts d'aquests aliments adquirits fossin llençats a les escombraries, concretament més d'un terç de la producció.

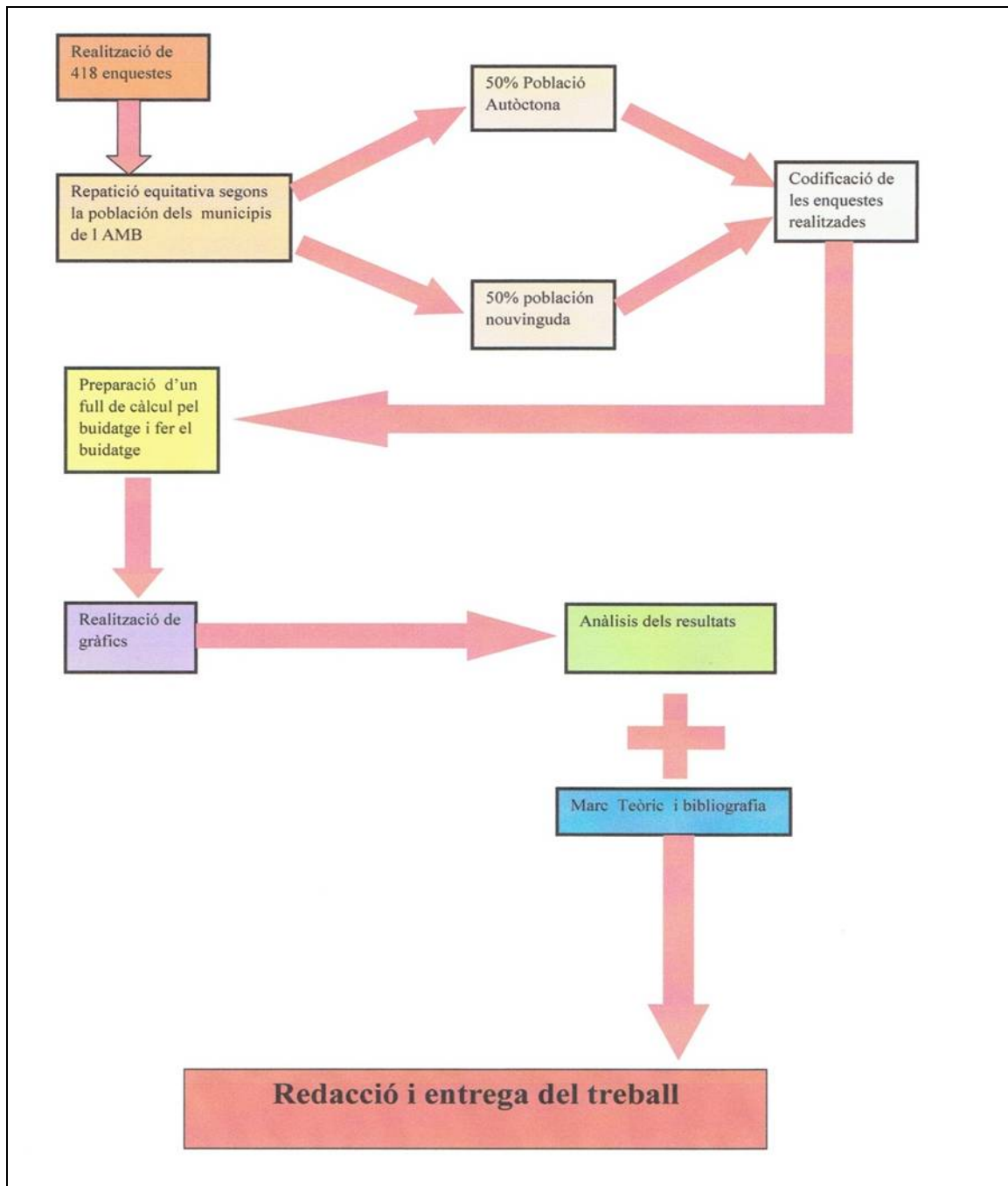
Els particulars no són els únics actors en el malbaratament alimentari. La indústria alimentaria, el comerç i la restauració també tenen un paper significatiu però no tant important.

Un altre aspecte a destacar del malbaratament alimentari és el seu impacte a nivell econòmic, social i mediambiental.

En aquest projecte analitzarem les principals causes del malbaratament alimentari a l'àrea metropolitana de Barcelona. Per dur-ho a terme s'utilitzaran els sistemes d'estudi existents per realitzar projectes d'aquesta dimensió.

La finalitat d'aquest projecte és conèixer els hàbits de consum de la població, esbrinar les causes del malbaratament alimentari, saber el grau d' implicació de la població per evitar el malbaratament alimentari, conèixer l'opinió dels ciutadans sobre aquesta qüestió i en darrer lloc saber el grau de concepció dels impactes que genera el malbaratament ocasionats per la ciutadania en l'economia, la societat i el medi ambient.

## Disseny metodològic



## Conclusions

- El malbaratament alimentari és una realitat amb greus conseqüències les quals estan presents cada dia en tots països. El grau de malbaratament de cada país ve marcat pel grau de desenvolupament d'aquest i els aspectes culturals dels ciutadans que el formen.
- Avui en dia Amèrica i Europa són els països que malbaraten més aliments tot i haver-hi unes taxes de pobresa del 50% i el 20% respectivament. Segons les previsions, aquesta realitat serà creixent fins a un punt on la meitat dels habitants de països com ara Espanya o Itàlia, seran pobres.
- El malbaratament alimentari és una realitat que s'ha començat a estudiar els últims cinc anys, probablement a causa de la crisi econòmica, la qual ha generat pèrdues de llocs de treball i augment de la pobresa. Cal mencionar que avui en dia no hi ha un concepte únic per definir el malbaratament alimentari, per contra la majoria d'estudis realitzats sobre aquesta temàtica marquen els mateixos problemes a analitzar.
- Cal mencionar que el malbaratament alimentari es genera per diversos motius depenent del grau de desenvolupament del país. En els països desenvolupats la major part del malbaratament es concentra en les fases finals del procés de producció, en la distribució i la venda, a causa de les diverses normatives sanitàries existents (com poden ser "caduca el dia" o "consumir preferentment abans de"). En els països en vies de desenvolupament el malbaratament està causat per la manca de tecnologies per conservar i transportar els aliments en condicions òptimes.
- Pel que fa al malbaratament a Catalunya i a Espanya podem dir que la majoria del malbaratament es genera a les llars, mentre que a nivell de distribució, de comerç i de transformació els índexs de malbaratament són menors, tot i que són prou importants per tenir-los en compte. Tant a Catalunya com a Espanya es malbarata un terç de la seva producció, malgrat l'existència d'un gran nombre de persones sense recursos. Segons varis estudis, a Espanya hi ha 9 milions de persones que viuen sota el llindar de la pobresa, i és el primer país a nivell europeu en activitat dels Bancs d'aliments. Espanya és el sisè país de la UE en malbaratament. Dins l'Estat espanyol, Catalunya és l'última comunitat autònoma en generació de malbaratament.
- En l'apartat on analitzem la demografia de l'àrea metropolitana hi podem veure que el 75% de la població es concentra a la comarca del Barcelonès. La comarca on el número de municipis que formen part de l'AMB és major és el Baix Llobregat. En definitiva podem dir que hi ha una disfuncionalitat entre el nombre de municipis per comarca que formen part de l'AMB i el nombre d'habitants que en formen part.

- En termes generals podem dir que en tots els municipis en aquests darrers 12 anys han patit en major o en menor mesura un creixement de la població, degut a les circumstancies econòmiques localitzades entre els anys 2000 i 2007. La majoria de població que ha anat a viure als diferents municipis de l'àrea metropolitana són de nacionalitat no espanyola, i representen el 15% del total de la població.
- Les principals nacionalitats dels nouvinguts són: Sud-americans, asiàtics i africans. Bona part d'aquesta immigració ha estat causada per motius laborals. En menor mesura també han estat importants els motius familiars, especialment el reagrupament.
- Cal dir que el pes de la immigració per comarques dins de l'àrea metropolitana ha sigut desigual. La comarca que s'ha vist més influenciada per l'immigració ha sigut el Maresme. Cal tenir present que aquesta comarca sols disposa de dos municipis dins de l'AMB, i qualsevol petit canvi pot variar en gran mesura les estadístiques.
- Pel que fa al treball de camp, la majoria dels enquestats han estat de nacionalitat espanyola (245) i els ciutadans amb una altra nacionalitat han sigut (185).
- El 56% dels enquestats han estat homes i el 44% dones. El rang d'edats més representat és el d'entre 18 i 49 anys.
- Les pautes de comportament dels individus enquestats siguin de la nacionalitat que siguin no són molt diferents. En termes generals podem dir que la majoria dels enquestats acostumen a tenir les mateixes pautes de comportament.
- Cal tenir present que les diferències entre les nacionalitats analitzades són deguts a varis motius (personals, laborals o culturals). Cal tenir present que els motius de caire cultural tenen una repercussió molt important amb el tarannà de l'individu i les seves maneres de fer.
- En termes del malbaratament alimentari les condicions culturals influeixen en gran mesura sobre el malbaratament. Però aquests aspectes culturals es poden veure modificats per situacions personals i/o laborals especials com ara la falta de feina o la pobresa entre altres.